

TÜRKİYE EMEKLİ SUBAYLAR, EMEKLİ ASTSUBAYLAR, HARP MALULÜ GAZİLER, ŞEHİT DUL VE YETİMLERİ İLE MUHARİP GAZİLER DERNEKLERİNİN YURTDIŞINDA TEMSİLİ İLE TANITMA FAALİYETLERİ VE ULUSAL BAYRAM VE KURTULUŞ GÜNLERİ TÖRENLERİNDE GİYECEKLERİ KIYAFET HAKKINDA YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Hukuki Dayanak

Amaç

Madde 1 - Bu Yönetmeliğin amacı, Türk Silahlı Kuvvetlerinden ayrılanların askerlik mesleğine ilişkin ortak anılarını yaşatmak, dayanışmalarını devam ettirmek, sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını karşılamak gayesiyle 2847 sayılı Kanun gereğince kurmuş buldukları "Türkiye Emekli Subaylar, Emekli Astsubaylar, Harp Malulü Gaziler, Şehit Dul ve Yetimleri ile Muharip Gazileri" derneklerinin;

- 1) Yurtdışında aynı amacı güden dernekler tarafından düzenlenen toplantılara katılmalarına izin verilmesi,
- 2) Benzeri yabancı dernek temsilcilerinin Türkiye'ye davet edilmesi,
- 3) Bu derneklerin yurtiçi ve yurtdışında yapabilecekleri tanıtma faaliyetleri,
- 4) Bu toplantılar ile yurtiçi ve yurtdışı tanıtma faaliyetlerinden uygun görülenlerin giderlerinin hangi ölçüde karşılanacağı,
- 5) Üyelerinin Ulusal Bayramlarda ve Kurtuluş günlerinde giyecekleri kıyafetlerin şekilleri ve takabilecekleri madalya ve benzeri alametlerin neler olacağı, hususlarını düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2 - Bu Yönetmelik, birinci maddede adları sayılan derneklerin merkez ve taşra kuruluşu ile bunların kuracakları federasyonları ve sorumlu kuruluşlar olarak da Milli Savunma Bakanlığı, Genelkurmay Başkanlığı, İçişleri Bakanlığı ile Dışişleri Bakanlığını kapsar.

Hukuki Dayanak

Madde 3 - Bu Yönetmelik, 2847 sayılı Emekli Subaylar, Emekli Astsubaylar, Harp Malulü Gaziler, Şehit Dul ve Yetimleri ile Muharip Gaziler Dernekleri Hakkında Kanununun 9 uncu maddesi hükmüne dayanılarak hazırlanmıştır.

İKİNCİ BÖLÜM

Derneklerin Yurtdışındaki Yabancı Derneklerle Faaliyetleri

Yurtdışında Faaliyet

Madde 4 - Bu dernekler, uluslararası beraberlik veya işbirliğinde yarar görülen hallerde izin almak suretiyle yurt dışındaki dernek, federasyon, konfederasyon veya benzeri isim altındaki kuruluşlara üye olabilir ve bunların yaptıkları toplantılara katılabilirler.

İzin

Madde 5 - Bu derneklerin yurtdışında faaliyet göstermesi veya benzer amaçlı dernek veya kuruluşlara üye olabilmeleri için Dernek Genel Kurulunun bu konuda karar vermesi gereklidir. Gerekli izin, Dışişleri ve Milli Savunma Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle İçişleri Bakanlığının önerisi üzerine Bakanlar Kurulunca verilir.

Yükümlülük

Madde 6 - Yurtdışındaki bir dernek veya kuruluşa üye olmak isteyen dernek veya federasyon, bu dernek veya kuruluşun statüsünün Türkçe'ye çevrilmiş noterden onaylı iki örneğini İçişleri Bakanlığına ve bir örneğini de Milli Savunma Bakanlığına vermekle yükümlüdür.

Yasak Faaliyetler

Madde 7 - Yabancı bir dernek veya kuruluşa üye olmasına Bakanlar Kurulunca izin verilen dernek, kanunlarımıza ve ulusal çıkarlarımıza uymayan veya kuruluş amaçlarıyla bağdaşmayan faaliyetlerden kaçınmak zorundadır.

Yabancı Kuruluşlardaki Üyeliğe Son Vermek

Madde 8 - Kanunlarımızla, kuruluş amaç ve ulusal çıkarlarımızla bağdaşmayan faaliyetleri tesbit edilen yabancı dernekler ve kuruluşlardaki üyeliklere, Dışişleri ve Milli Savunma Bakanlıklarının görüşü alınarak İçişleri Bakanlığının önerisi üzerine Bakanlar Kurulu Kararıyla son verilir.

Yurtdışında Temsil

Madde 9 – (Değişik: RG-2/8/1999-23774)

Asker kökenli dernekleri müştereken ilgilendiren yabancı dernek veya kuruluşların yurt dışında yapacakları her türlü toplantıya, Türkiye Emekli Subaylar Derneği (TESUD)'dan lisan bilen, gerektiğinde Ülkemizin hak ve menfaatlerini dile getirebilecek bir emekli subayın başkanlık etmesi, ilgisine göre diğer derneklerden Millî Savunma Bakanlığının onay vereceği miktarda ve yine tercihen lisan bilen üyenin

iştiraki ile oluşacak heyetin, derneklerin temsilcisi olarak yurt dışına gönderilmesi ile münhasıran bir derneği ilgilendiren toplantılara dernek temsilcilerinin gönderilmesi Millî Savunma Bakanlığı ve Dışişleri Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle İçişleri Bakanlığınca verilecek izne bağlıdır.

Birden Fazla Dernek Üyeliği

Madde 10 - (Değişik: RG-2/8/1999-23774)

Yurt dışı dernek ve kuruluşlara birden fazla derneğin üye olması halinde, yurt dışında yapılacak toplantılara hangi derneklerden kaç üyenin temsilci olarak gönderileceği Millî Savunma Bakanlığınca belirlenir.

Yurtdışında Sunulacak Bildiri

Madde 11 - Yurtdışında yapılacak toplantılarda sunulmak üzere hazırlanan bildiri, beyanname ve benzerlerinin kanunlarımız ve ulusal çıkarlarımıza uygunluğu zorunludur. Bu nedenle, Yönetim Kurulu Kararı ile hazırlanan bu metinlerin, Mahalli Mülki İdare Amirliği ile Milli Savunma Bakanlığı ve Dışişleri Bakanlığınca onaylanması gereklidir. Toplantıda görüşülen konular ile alınan kararlar hakkındaki bilgiler bir ay içinde Milli Savunma Bakanlığı ve Dışişleri Bakanlığınca bildirilir.

Yurtiçindeki Faaliyet

Madde 12 - Bu derneklerce yabancı ülkelerdeki dernek ve kuruluşların üyelerinin Türkiye'ye davet edilmesi 9 uncu maddede belirtilen şekilde izin verilmesine bağlıdır.

Daveti düzenleyen dernek, toplantının yeri, tarihi, gündemi ile konukların ağırlanacağı yerleri ve diğer davetlileri bildirerek yukarıdaki şekilde izin isteğinde bulunur. Ayrıca, durumu Mahalli Mülki İdare Amirliğine bildirir.

Yurtiçinde Yayınlanacak Bildiri

Madde 13 - Yurtiçinde yapılacak toplantılarda yayınlanması gereken bildiri, beyanname ve benzerlerinin yayınlanmasına ilişkin Yönetim Kurulu Kararı ile bu metnin bir örneği Mahalli Mülki İdare Amirliğine ve Cumhuriyet Savcılığına verilir ve bu tarihten itibaren 24 saat geçmedikçe bu konuda faaliyette bulunulamaz.

Bilgi Verme Yükümlülüğü

Madde 14 - Bu dernekler, üyesi buldukları yurtdışı dernek ve kuruluşlarla, yurtiçinde yaptıkları toplantılarda görüşülen konular ile alınan kararlara ilişkin yazılı metin veya bilgileri en geç bir ay içinde Milli Savunma, Dışişleri ve İçişleri Bakanlıklarına vermekle yükümlüdürler.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Tanıtma Faaliyetleri ve Giderlerinin Karşlanması

Tanıtma Faaliyetleri

Madde 15 - Dernekler, tüzüklerinde belirtilen amaçlar doğrultusunda yurtiçinde ve Uluslararası beraberlik ile işbirliği yapılmasında yarar görülen hallerde de yurtdışında izin almak suretiyle aşağıdaki faaliyetlerde bulunabilirler:

1) Yurtiçinde;

A- Kanunların dernekler tarafından yapılmasını yasaklamadığı, eğitim ve öğretim faaliyetleri için yurt, pansiyon, kitaplık ve okuma odası, sosyal yardım faaliyetleri için çocuk bakım yuvası, huzur evi, aş ocağı, sportif faaliyetler için spor saha ve salonu ile meskun yerler dışında kamp tesisleri kurabilir veya işletebilirler.

Bu konularda izin verme esas ve usulleri 31/7/1984 gün ve 18475 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Derneklerin İzinle Kurabileceği Tesisler Hakkında Yönetmelik" hükümlerine göre yapılır.

B- Yayın çıkarma ve yayım faaliyetlerinde bulunabilirler.

C- Amaçları doğrultusunda toplantı ve seminerler düzenleyebilirler.

D- Piyango, balo, eğlence ve yurtdışı geziler, temsil, konser, spor yarışması gibi sosyal faaliyetlerde bulunabilirler.

E- Tören ve merasimlere iştirak edebilirler.

2) Yurtdışında;

A- Amaçları doğrultusunda dernek ve kuruluşlara üye olabilirler.

B- Yurtdışı dernek ve kuruluşların toplantılarına iştirak edebilir, temsilci gönderebilirler.

C- Beyanname, bildiri ve yayım faaliyetlerinde bulunabilirler.

D- Tören ve merasimlere iştirak edebilirler.

Bu derneklerin, 2908 sayılı Dernekler Kanununun 5 ve 37 nci madde hükümlerine göre faaliyette bulunmaları yasaktır.

(Ek:RG-7/9/1994-2044) Bu derneklerin Millî Savunma Bakanlığınca uygun görülen uluslararası faaliyetlere katılacak olan emekli subay ve astsubay üyeleri, bu faaliyetlerin gerektirdiği durumlarda, emekli oldukları tarihteki rütbeyi havi ve Türk Silâhlı Kuvvetleri Kıyafet Yönetmeliğinde belirtilen resmî

kıyafetlerini, Türk Silâhlı Kuvvetleri İç Hizmet Yönetmeliğinin 82, 83 ve 84 üncü maddelerii hükümlerine uymak kaydıyla giyebilirler. Bu fıkra hükümlerine uymadıkları tespit edilenler, bu ve benzeri toplantı, tören ve faaliyetlere katılamazlar.

Dernek Gelirleri

Madde 16 - Derneklerin Gelirleri;

- 1) Üye aidatı,
- 2) Derneklerce yapılan yayınlar, tertiplenen piyango, balo, eğlence, gezi, temsil, konser, spor yarışları ve konferans gibi faaliyetlerden sağlanan gelirler,
- 3) Mal varlıklarından elde edilen gelirler,
- 4) Bağışlar ve yardımlar,
- 5) Kamu yararına çalışan dernek olması nedeniyle Milli Savunma Bakanlığı ve diğer Bakanlıklar bütçesinden ayrılan ödenekten, ibarettir.

Bu derneklerin dış ülkelerdeki gerçek ve tüzel kişilerden veya diğer kuruluşlardan yardım alması, Milli Savunma Bakanlığının görüşü ve İçişleri Bakanlığının izni ile olur.

Milli Savunma Bakanlığı Ödeneği

Madde 17 - Milli Savunma Bakanlığı, 2847 sayılı Kanun gereğince kurulmuş bulunan derneklerin, yurtdışındaki aynı amacı günden dernekler tarafından düzenlenen toplantılara katılmaları ile benzeri yabancı dernek temsilcilerinin Türkiye'ye davet edilmesi hallerinde, bu toplantılar ile yurtiçi ve yurtdışı tanıtma faaliyetlerinden uygun görülenlerin giderleri ile üye oldukları kuruluşlara yıllık üyelik payları için bütçesine ödenek koyabilir.

Tahmini Masraf Planı

Madde 18 - Yapılacak yardımlara ait ödeneğin Milli Savunma Bakanlığı bütçesinde yer alması için derneklerce gerekçeli ve ayrıntılı bir şekilde hazırlanacak müteakip yıla ait masraf ve iş planlarının her yıl en geç Mayıs ayı içinde Milli Savunma Bakanlığına gönderilmesi zorunludur. Derneklerce hazırlanan tahmini masraf planlarında yalnız Bakanlıkça uygun görülecek giderler için ödenek bütçelenebilir.

Milli Savunma Bakanlığının Denetimi

Madde 19 - Derneklere yapılan yardımların harcama yerleri ile masraf belgeleri her yıl Ocak ayında Milli Savunma Bakanlığınca denetlenir.

Amaç ve faaliyetleri ile masraf ve iş planlarına uygun işlem yapmadıkları belirlenen derneklerin sorumluları hakkında 2908 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılması sağlanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Üyelerin Ulusal Bayram ve Kurtuluş Günlerinde Giyecekleri Kıyafetler ve

Takabilecekları Nişan ve Madalyalar

Kıyafetler

Madde 20 – (Değişik: RG-24/6/2015-29396)

Milli Bayram ve Kurtuluş günlerinde; Kuva-i Milliye'yi Türkiye Muharip Gaziler Derneğinin savaşa iştirak etmiş üyeleri, harp/vazife malullerini ise Türkiye Harp Malulü Gaziler, Şehit Dul ve Yetimleri Derneği üyeleri temsil eder. Törene katılacak Türkiye Muharip Gaziler Derneği mensupları EK-A'da gösterilen özel kıyafeti, Türkiye Harp Malulü Gaziler, Şehit Dul ve Yetimleri Derneğinin harp/vazife malulü mensupları ise EK-B'de gösterilen özel kıyafeti giyerler. Kıyafetler, 17 nci madde kapsamında tahsis edilen ödenek kullanılarak temin edilir.

Kuva-i Milliye ve harp/vazife malulleri haricinde kalan, Milis Kuvvetleri ile Seymen, Zeybek, Efe, Dadaş gibi isimlerle anılan ekiplerle Millî ve Mahallî oyun ekipleri bu Yönetmelik kapsamı dışında olup, bunların uygun ve temiz kıyafetlerle törenlere iştirak ettirilmeleri Mülki Amirliklerce düzenlenir.

Törene İştirak

Madde 21 – (Değişik: RG-24/6/2015-29396)

Törene iştirak etmesi kesinleşmiş muharip gazilerin tören kıyafetleri Türkiye Muharip Gaziler Derneğince ve harp/vazife malullerinin tören kıyafetleri ise Türkiye Harp Malulü Gaziler, Şehit Dul ve Yetimleri Derneğince temin edilir.

Törene iştirak edecek muharip gazilerin ve harp/vazife malullerinin miktarı ve kimlikleri, Dernek Başkanlığının teklifi üzerine Garnizon Komutanlığınca belirlenir.

Giyilemeyecek Kıyafetler

Madde 22 - Tesbit edilen kıyafet üzerinde kendiliğinden ilave ve değişiklik yapılamaz, ayrıca yıpranmış, yamanmış veya rengini kaybetmiş kıyafetlerin törenlerde giyilmesine müsaade edilmez.

Teçhizat

Madde 23 - Tören sırasında tören birliğince Türk Bayrağı ve dernek filamansından başka bayrak, sembol ve işaretler taşınmaz.

Piyade tüfeği, av tüfeği, tabanca, kılıç, dürbün gibi silahlar ve fişeklik, ekmek torbası, matara gibi teçhizat bulundurulmaz.

(Değişik üçüncü fıkra: RG-28/11/1996-22831) Madalya ve nişan sahipleri, madalya ve nişanlarını takabilirler.

Askeri Üniforma Giyilmesi

Madde 24 - (Değişik fıkra: RG-24/6/2015-29396) Gazilerin ve harp/vazife malullerinin tören kıyafeti Millî Bayram ve Kurtuluş günleri törenlerinde giyilir. Tören sonrası dernek şubelerinde muhafaza edilir. Törene iştirak etmeyecek olan dernek üyesi emekli subay ve astsubaylarda 1076 sayılı Kanunun 27 nci maddesi gereğince askeri üniformalarını giyebilirler. Ancak, askeri üniformanın giyilebilmesi için Tümen ve daha büyük Komutanlıklardan gerekli müsaadenin alınması zorunludur.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Son Hükümler

Geçici Madde 1 - Yeni kurulan asker kökenli dernekler daha önce yabancı devlet askeri dernekler federasyonlarına Bakanlar Kurulu Kararı ile üye olmuşlar ve devamlı aidatlarını ödemişlerse, bu derneklerin federasyon üyelikleri devam eder.

Ancak, üyelik durumlarını Milli Savunma, İçişleri ve Dışişleri Bakanlıklarına bildirirler.

Yürürlük

Madde 25 –(Değişik: RG-24/6/2015-29396)

Maliye Bakanlığı ile Sayıştay'ın görüşü alınarak hazırlanan bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 26 - Bu Yönetmelik hükümlerini Milli Savunma Bakanı yürütür.

(Değişik: RG-28/11/1996-22831)

MALÜL GAZİ TÖREN KIYAFETİ

(Ek:RG-24/6/2015-29396)

EK-B

Malul Kıyafeti

ACIKLAMA

- KEP** : Siyah, kayık ve gri çizgileri bulunan keptir.
CEKET : Siyah kumaştan olup iki düğmelidir.
GÖMLEK : Beyaz renktedir.
KRAVAT : Kırmızı renktedir.
PANTOLON : Gri renktedir.
AYAKKABI : Siyah renktedir.
PARDÖSÜ : Siyah renktedir.(Soğuk havalarda giyilir)

MUHARİP GAZİ KİYAFETİ

MUHARİP GAZİ AMBLEMİ

(Kırmızı desen üzerine motifler sarı işleme, Ayyıldız beyaz renklidir.)

AÇIKLAMA :

- KALPAK** : Gri astrakhan kürktendir.
CEKET : Lacivert kumaştan olup, iki düğmelidir.
GÖMLEK : Beyaz renktedir.
KRAVAT : Baklava desenli olup çizgileri lacivert, kırmızı noktalıdır.
PANTOLON : Gri renktedir.
AYAKKABI : Siyah renktedir.

NOT : Soğuk havalarda lacivert pardösü giyilir.